

MALBE DAAMI SURM

MALBE DAAMI
SURM

Inglise keelest tõlkinud Maria Lepik

ŠOTI KRIMINULLIDE SARI

Originaali tiitel:
M. C. Beaton
Death of a Gentle Lady
Grand Central Publishing, 2008

Toimetanud Priit Põhjala
Sarja kujundanud Jüri Jegorov
Küljendus ja makett Villu Koskaru

Copyright © 2008 by Marion Chesney
Tõlge eesti keelde © Maria Lepik ja Tänapäev, 2017

ISBN 978-9949-85-188-1

www.tnp.ee

Trükitud AS-i Pakett trükikojas

Armastusega Leslie Caronile

Lochdubhi, Grianachi ja Braikie küla ning Strathbane'i linn on autori fantaasia viljad, nagu ka kõik selle raamatu tegelased, kes ei ole kuidagi seotud ühegi elava või surnuga.

ESIMENE PEATÜKK

*Malbe, magus on see leedi,
oh, ta nägu mulle meeldib;
ta möödus minust korra vaid,
kuid armusin ma sedamaid.*
– Thomas Ford

Inglased, kes kolivad Põhja-Šotimaale, leiavad mõnikord, et nad pole teretulnud. Keldi iseloomus on midagi, mis tunneb rõõmu ajaloolistest vaenudest. Kuid erand sellest reeglist oli kindlasti proua Margaret Gentle*. Malbe nime poolest, malbe olemuselt, ütlesid kõik, kes temaga kohtusid.

„Vaat see on üks tõeline daam,“ sosistasid nad, kui ta mööda Sutherlandi maakonnas asuva Lochdubhi rannajoont kulges, kinkides armulisi naeratusi kõigile, kellega ta teed ristusid.

* *Gentle* – ingl malbe, õrn, leebe. (Siin ja edaspidi tõlkija märkused.)

Tema lemmikvärv oli kahvatulilla. Ja ta kandis kübaraid! Õrnu õlgkübaraid suviti ja mõistlikke viltkübaraid talvel, ning alati katsid tema väikseid käsi kindad.

Keegi ei teadnud tema vanust, kuid teda peeti palju vanemaks, kui ta välja paistis, sest tal olid hilistes neljakümnedates poeg ja ehk aasta või kaks noorem tütar. Tal olid hõbevalged juuksed, sinised silmad ja hoolikalt värvitud väike ümar nägu. Tema pisike suu oli enamasti kaardunud niisuguseks poolikuks naeratuseks, mida võib näha klassikalistel kujudel.

Ta oli ostnud Braikie lähedale ühe lossi koopia. See seisis kaljuserval, kahe torniga kõrge ruudukujuline hoone. Proua Gentle'i pärastlõunased teepeod olid väga populaarsed. Mingil põhjusel pidas ta paremaks teha sisseoste Lochdubhi külas, mis sai uhkustada vaid ühe universaalkaupluse ja postkontoriga, selle asemel et eelistada Braikie poevalikut.

Vististi ainus inimene, kellele ta ei meeldinud, oli Hamish Macbeth, kohalik politseinik. Ta ütles, et naine tekitab temas judinaid, ent keegi ei kuulanud teda. Currie-kaksikud, küla vanatüdrukud, raputasid päid ja ütlesid, et mehel on viimane aeg abielluda, sest ta on kõikide naiste vastu pööranud.

Proua Gentle oli mägismaale kolinud umbes aasta tagasi. Hamish ootas, kuni ta on end sisse seadnud, ja astus siis tema juurest läbi.

Lossile lähenedes kuulis ta tagaaiast hääli ja lonkis ümber hoone.

Tema esimene mulje proua Gentle'ist ei olnud meeldiv. Too pragas pika veidra välimusega naisega, kes, nagu peagi selgus,

oli proua Gentle'i tütar. „Tõesti, Sarah,” ütles ta kimedal häälel, „pole minu süü, et Allan sinust lahutas. No vaata ometi peeg-
lisse. Kes sind tahaks?”

Hamish mõtles jalga lasta, aga proua Gentle nägi teda enne, kui ta sai plaani teoks teha. Naise käitumine muutus välgukiirusel.

Ta tippis peenelt mehele vastu. Ta kandis pikka kahvatulil-
lat seelikut ja kahvatulillat šifoonpluusi. Peas oli tal väike siidist kannikestega kaunistatud õlgkübar.

„Meie kohalik võmm,” lõõritas ta. „Palun, tulge sisse. Kas soovite teed? Kas pole mitte palav? Ma ei arvanud, et Põhja-
Šotimaal võib nii palavaks minna.”

„Ma tulin veidi halval ajal,” ütles Hamish.

„Oh, rumalus. Lapsed, teate küll. Nad murravad su südame.”
Ta tütar oli kadunud. Proua Gentle haakis end Hamishi käe-
vangu ja juhatas ta vanasse jahedasse hoonesse. Hamishile mee-
nusid jutud, et tegemist on imitatsiooniga, mille ehitas 19. sajandil üks kivisöökaevanduse omanik. See oli kaljuservale ohtlikult lähedal ja Hamish arvas taiplikult, et ilmselt ostis naine selle väga mõistliku hinnaga.

Külalistuba oli rustikaalselt elegantne, seda ehtisid kaunis antiikne mööbel ja kullatud raamides maalid seintel. Naine sundis Hamishit istet võtma ja helistas väikest hõbekellukest. Ilmus pikk blond väärikas tütarlaps. „Teed, palun,” käsutas proua Gentle.

„Kas ta on mõni teie pereliikmetest?” küsis Hamish.

Naine lõõritas jälle naerda. „Kulla mees, kas ma näen välja, nagu oleksin suutnud sünnitada niisuguse valküüri? Tema on minu

teenijanna. Ma arvan, et ta on pärit Sloveeniast või Slovakkia-
st või mõnest muust säärasest võõramaisest kohast. Leidsin ta ühe
Invernessi agentuuri kaudu. Rääkige mulle nüüd endast.”

Hamish surus alla sallimatusevärina. Võib-olla, mõtles ta
sõbralikult politseitööst jutustades, oli see tingitud naise mär-
kusest tütrele, mida ta oli pealt kuulnud.

Serveeriti teed, suurepäraselt teed. Hamishil oli liiga ebamu-
gav, et seda nautida. Hiljem kirjeldas ta seda kogemust oma
sõbrale Angela Brodiele, arsti naisele, kui „siirupisse uppumist”.

Ta lahkus esimesel võimalusel. Õues välisukse ees seistes
märkas ta, et ühe tema suure vormisaapa pael on lahti tulnud.
Ta kummardus seda siduma.

Enda selja tagant majast kuulis ta häält, milles tundis ära
Sarah’. „Noh, kas oled külavõmmiga lipitsemisega ühele poole
saanud?”

Siis kostis proua Gentle’i häält: „Mäherdune kloun, mu kul-
lake. Uskumatud punased juuksed ja umbes seitse jalga pikk.
Neid mägismaalasi!”

„Kui sulle mägismaalased ei meeldi, peaksid tagasi lõunasse
minema, ema. Aga sa muidugi ei saa, või mis? Seal ju ei saa
mõisaprouat mängida.”

Hamish kõndis aeglaselt eemale. Ta tundis rahutust. Ta oli
seda tundnud varemgi, kui mõni uustulnuk oli hakanud rahuli-
kul mägismaal õelust levitama.

„Õel!” prahvatas Angela Brodie, kui Hamish teda hiljem päi-
keselisel pärastlõunal rannas kohtas. „See on veidi krõbedalt

öeldud. Kõik jumaldavad teda. Kas sa tead, et ta lubas just helde rahasummaga kiriku katuse parandamist toetada?”

„Ta ei meeldi mulle ikkagi,” torises Hamish. Tema kass Sonsie ja koer Lugs lebasid päikese käes lõõtsutades ta jalgade juures. „Peaksin loomad tuppa jahedasse viima.”

„Kas sa Elspethist oled midagi kuulnud?” Elspeth Grant, kes oli olnud kohalik ajakirjanik, töötas nüüd Glasgow’ ajalehes; Hamish oli liiga kaua mänginud mõttega temaga abiellumisest, nii et naisel oli tekkinud suhe ühe teise ajakirjanikuga. Aga see ajakirjanik oli ta nende pulmapäeval maha jätnud.

„Ei,” ütles Hamish napilt.

„Aga Priscillast?”

„Ka mitte.”

Hamish jalutas edasi. Talle meeldis Angela, aga ta soovis, et naine ei nuusiks tema armuelus – või selle puudumises. Ta oli kord olnud kihlatud Priscilla Halburton-Smythe’iga, kohalikku hotelli pidava koloneli tütrega, ent oli kihluse lõpetanud naise külma natuuri tõttu.

Samavõrra jahedas politseijaoskonnas, kus ta ühtlasi elas, tundis Hamish äkki, et tal on liiga elav kujutlusvõime. Proua Gentle oli tema arvates uhkeldav mõrd. Aga pidada teda õelaks oli liig.

Sügis saabus varakult, tuues Atlandi ookeanilt tormituuled ja hoovihmad, mis Lochdubhi merelahe veed segamini loksutasid. Hamish tegeles mitmesuguste pisikuritegude lahendamisega. Koormus oli suur, sest naaberküla Cnothani politseijaoskond

oli kinni pandud. Peagi sai ta teada, et ka tema enda jaoskond on jälle suletavate nimekirja jõudnud. Ta kuulis uudist detektiiv Jimmy Andersonilt, kes külastas teda ühel tormi-iilisel laupäeval.

„Kas sul viskit on?” küsis Jimmy köögilaua taga istet võttes ja mantlit seljast raputades.

„Sulle ma seda ei anna,” ütles Hamish. „Joo kohvi. Ühel päeval jääd sa vahele ja oledki politseist läinud.”

„Sa tahad isegi topkat, kui kuuled, mis mul öelda on,” ütles Jimmy.

„Mida siis?”

„Hakka parem oma loomi müüma.” Hamish pidas lambaid ja kanu. „See politseijaoskond pannakse müüki.”

Hamish vajus toolile Jimmy vastas, pähkelpuunid silmad murelikud. „Räägi.”

„Kas sa tead naist nimega Gentle?”

„Ah, teda, tean. Kuidas tema sellega seotud on?”

„Lugu on selline. Eile õhtul Rotary õhtusöögil ...”

„Ma ei teadnudki, et sa Rotary klubi liige oled.”

„Mina ei olegi. Aga seersant MacAllister ei saanud minna ja andis oma pääsme mulle. Igatahes oli ülemus seal, ja Blair.”

Peainspektor Blair oli Hamishi elu kirstunael.

„Nii? Kuidas see Gentle'i-tädi asjaga seotud on?”

„Noh, tema istus politseiülem Daviotti ja Blairi vahel. Need olid nagu kärbsed ümber meepoti. Naine volksutas ripsmeid ja flirtis – tema vanuses väga veider.”

„Räägi asjast, mees.”

„Läksin vetsu ja tagasi saali jõudes kuulsin Gentle'it sinu nime mainimas. Minu koht oli laua teises otsas, aga ma peatusin hetkeks. Ta ütles, et on üllatunud, et politsei maksab Lochdubhi politseijaoskonna ülalpidamise eest, kui tegelikult teavad kõik, et sa ei tee põhimõtteliselt mitte midagi.

Daviot ütles, et sa oled hea politseinik ja oled lahendanud palju mõrvu. Blair segas vahele, öeldes, et praegu pole ühtegi mõrva ega narkoprobleeme, kuna enamik noori on läinud lõunasse, linnadesse. Ta ütles, et kinnisvarahinnad on praegu kosmilised ja politsei võiks sinu jaoskonna eest palju raha saada. Proua Gentle raputas oma väikest pead ja ütles kurvalt, et sul on sotsiaalsetest oskustest vajaka – et sa olid teda kutsumata külastanud ja ta paljaks söönud, enne kui tal õnnestus sust lahti saada.

Siis keeras Blair ringi ja nägi mind ja küsis, mida ma ometi teen, nii et rohkem ma midagi ei kuulnud.”

„See naine on üks väike libe mõrd!” käratas Hamish ja ta aktsent muutus sisisevamaks, nagu alati vihastades.

„Nojah, võib-olla. Aga kõikidel ninameestel ajas ta küll pea segi.”

Politseijaoskonna telefon helises. Hamish läks vastama. See oli Davioti sekretär Helen, kes palus tal esimesel võimalusel prefektuuri tulla.

Hamish läks tagasi kööki. „Mind kutsuti välja.”

Politseiülem Daviot silus hoolikalt kärbitud halle juukseid ja sikutas oma kallid rätsepaülikonna revääre, enne kui palus sekretäril Hamishi sisse saata.

„Võta istet, Hamish,” ütles ta. „Helen, tee ja küpsised oleks kena.”

Hamish märkas võidukat läiget Heleni silmis ja tundis pettumust. Helen põlgas teda.

„Nii, ee, Hamish,” ütles Daviot. „Mulle on räägitud, et seal üleval ei ole sinu võimetega mehele piisavalt tööd. Strathbane’is on narkootikumid suur probleem ja meil on vaja häid politseinikke. Oh, aitäh, Helen. Ei, me valame ise.”

Kui üks sekretäri selja taga sulgus, ta jätkas: „Sinusugune mees peaks tegema detektiivieksami eesmärgiga ühineda kriminaalosakonnaga.”

„Kas ma tohin midagi öelda, härra?”

„Aga muidugi. Võta digestiivküpsist, või eelistaksid sa šokolaadiga?”

„Teest piisab. Proua Gentle on tige naine. Ärge kuulake teda.”

„Ma oskan ka ise olukorda hinnata, Macbeth,” ütles ülemus näost punaseks minnes. „Aga kui sa juba selle daami nime mainisid, siis paistab, et sa kasutasid tema külalislahkust ära.”

„Ma küllastasin teda töökohustusi täites. Te ju teate, et astun oma ringkäikudel sageli inimeste juurde sisse. Tal oli oma tütreaga sapine riid. Talle meeldib luua endast täiuslikku kujutluspilti. Ta ei saa mulle andestada seda, et ma nägin tema inetut poolt. Niimoodi temasugused psühhopaadid käituvad.”

„Macbeth! Ma olen selle daamiga kohtunud ja pean ennast heaks inimesetundjaks. Ta on võluv ja lahke, tõeline daam. Temasuguseid pole tänapäeval enam palju.”